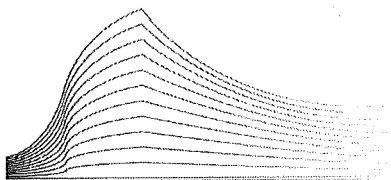

Date de réception : 12/07/2023

Gepubliceerd id	:	C-331/23
Nummer van het stuk	:	1
Volgnummer in het register	:	1258653
Datum van neerlegging	:	25/05/2023
Datum van inschrijving in het register	:	26/05/2023
Soort stuk	:	Verzoek om een prejudiciële beslissing
Referentie van de neerlegging via e-Curia	:	Stuk DC188077
Nummer van het bestand	:	1
Auteur van het neergelegde stuk	:	Taghon Melanie (J362079)

F° 03656

Repertoriumnummer 2023 / 5387
Kamer 6^e burgerlijke kamer
Datum van uitspraak 22 mei 2023
Rolnummer 18/4299/A
IB.5

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op €	op €	op €

- Dagvaarding/verzoekschrift na 31.01.2019
- Aan te bieden voor registratie

Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent

Tussenvonnissen (prejudiciële vraag aan het Europees Hof van Justitie + bijzondere rol)

RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG OOST-VLAANDEREN,
afdeling GENT
FISCAAL – ZESDE BURGERLIJKE KAMER
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 22 MEI 2023

In de zaak van :

DRANKEN VAN EETVELDE NV, KBO 0470.585.404, met zetel te 9160 Lokeren,
Bokslaarstraat 88,

eisende partij, hebbende als raadsman mr. VANDEBERGH HENRI, advocaat te
3550 Heusden-Zolder, Pater Beckersstraat 12;

TEGEN:

De BELGISCHE STAAT, FOD Financiën – Stafdienst Logistiek - Koning Albert II
laan 33 bus 971 te 1030 Brussel, vertegenwoordigd door de Minister van
Financiën, op vervolging en benaerstiging van de Adviseur Invordering van het
team Invordering Rechtspersonen Sint-Niklaas 1, in de persoon van de Adviseur
Invordering-ontvanger Verhaegen Valérie, hier vertegenwoordigd door de
Adviseur-generaal bij de Bijzondere Belastinginspectie (BBI) te Gent met
kantoor te 9050 Gent (Ledeberg), Zuiderpoort, Gaston Crommenlaan 6 bus 801,
KBO 0308.357.159,

verwerende partij, voor wie optreedt de heer DU BOIS JOHAN, attaché bij een
fiscaal bestuur;

Beslist de rechtbank als volgt:

I. DE RECHTSPLEGING

De rechtbank hoorde partijen in hun argumenten op de openbare terechtzitting
van 24 april 2023. Vervolgens sloot de rechtbank het debat en nam de zaak in
beraad. De rechtbank zag het dossier van de rechtspleging en de bewijsstukken
in en in het bijzonder het gedinginleidende verzoekschrift van 21 december
2018, het dwangbevel d.d. 10 december 2018 met RCIV-nummer

RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG OOST-VLAANDEREN,
afdeling GENT
FISCAAL – ZESDE BURGERLIJKE KAMER
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 22 MEI 2023

500/2052/40353, het tussenvonnissen van 9 november 2020 en de conclusies en stavingsstukken van de partijen.

II. DE VORDERING

Eiseres vordert in 'samenvattende conclusies na het arrest van het Grondwettelijk Hof' de vordering ontvankelijk en gegrond te verklaren en vervolgens:

“

- * *het dwangbevel uitgevaardigd op 10/12/2018 geïndiceerd en uitvoerbaar verklaard op 11/12/2018, betekend per aangetekende zending op 13/12/2018 (RCIV-nr. 500/2052/40353) nietig te verklaren;*
- * *minstens te verklaren dat er geen btw kan verschuldigd zijn;*
- * *minstens te zeggen voor recht dat [eiseres] niet hoofdelijk aansprakelijk is voor de btw ten bedrage van 141.277,52 € in toepassing van art. 51bis, §4 WBTW;*
- * *minstens te zeggen voor recht dat het non bis in idem-beginsel geschonden wordt en dat de boetes om deze reden vernietigd moeten worden;*
- * *minstens de heffing van de twee boetes ten bedrage van 282.540,00 € en 346.220,00 € in het genoemde dwangbevel dd. 10/12/2018 nietig te verklaren;*
- * *minstens te zeggen voor recht dat de boete ten bedrage van 282.540,00 € in toepassing van art. 70, §1 WBTW vervalst, wanneer de boete van art. 70, §2 van toepassing is;*
- * *minstens vast te stellen dat de wet niet toelaat een boete met uitstel uit te spreken en dus art. 70 WBTW ongrondwettelijk te verklaren, of de boetes te herleiden tot een evenredig bedrag;*
- * *te oordelen dat er in casu ten onrechte intresten worden gevorderd aan 9,6 % en desgevallend deze te herleiden tot een evenredig bedrag;*
- * *minstens volgende prejudiciële vragen te stellen aan het Europees Hof van Justitie:*

RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG OOST-VLAANDEREN,
afdeling GENT
FISCAAL – ZESDE BURGERLIJKE KAMER
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 22 MEI 2023

- 1) *"Schendt art. 51 bis, §4 WBTW artikel 205 RI; 2006/112 jo het evenredigheidsbeginsel nu deze bepaling voorziet in een onvoorwaardelijke algehele aansprakelijkheid en de rechter deze niet kan beoordelen in functie van eenieders bijdrage aan de belastingfraude?"*
- 2) *"Moet artikel 50 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie aldus worden uitgelegd in die zin dat het zich niet verzet tegen een nationale regeling die een cumulatie van (administratieve en strafrechtelijke) sancties van strafrechtelijke aard die uit verschillende procedures voortvloeien, toelaat, voor feiten die materieel dezelfde zijn, doch die hebben plaatsgevonden in opeenvolgende jaren (maar die op strafrechtelijk gebied beschouwd zouden worden als een voortgezet misdrijf met eenheid van opzet), en waarbij de feiten voor één jaar bestuurlijk vervolgd worden en de feiten voor een ander jaar strafrechtelijk vervolgd worden? Worden deze feiten niet beschouwd als onlosmakelijk met elkaar verbonden, omdat ze in opeenvolgende jaren hebben plaatsgevonden?"*
- 3) *"Moet artikel 50 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie aldus worden uitgelegd in die zin dat het zich niet verzet tegen een nationale regeling op grond waarvan ten aanzien van een persoon een procedure tot oplegging van een administratieve geldboete van strafrechtelijke aard kan worden ingesteld wegens feiten, waarvoor hij reeds onherroepelijk strafrechtelijk is veroordeeld, waarbij beide procedures volledig onafhankelijk van elkaar worden gevoerd, en de enige waarborg dat de zwaarte van het geheel van de opgelegde sancties strookt met de ernst van de betrokken inbreuk, bestaat in het feit dat de fiscale rechter ten gronde een evenredigheidstoetsing kan doorvoeren, terwijl de nationale regeling hieromtrent geen regels voorziet en evenmin regels voorziet die de administratieve overheid toelaten rekening te houden met de reeds opgelegde strafrechtelijke sanctie?"*

* *Minstens volgende vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof:*

RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG OOST-VLAANDEREN,
afdeling GENT
FISCAAL – ZESDE BURGERLIJKE KAMER
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 22 MEI 2023

"Schendt art. 91 WBTW jo. art. 2 van de wet van 5 mei 1865 het evenredigheids- en gelijkheidsbeginsel vastgelegd in art. 10, 11 en 172 van de Grondwet doordat in dit artikel een intrest in casu gevraagd wordt van 0,8 % per maand, terwijl in andere situaties (cfr. art. 91, §4 WBTW) men toestaat dat slechts een intrest gevraagd wordt overeenkomstig de regels in burgerlijke zaken en tussen burgers slechts een intrest kan gevraagd worden van 2% op grond van art. 2, §1 van de wet van 5 mei 1865?"

- * *de terugbetaling te bevelen van alle bedragen die wederrechtelijk op grond van dit dwangbevel werden geïnd;*
- * *de Belgische Staat te veroordelen tot de kosten van het geding met inbegrip van de rechtsplegingvergoeding (36.000 € - maximumbedrag)."*

Verweerster vordert in 'synthesebesluiten na tussenvonnissen van 09 november 2020' de vordering ontvankelijk en ongegrond te verklaren, in al zijn onderdelen, en eiseres te veroordelen tot de gedingkosten.

III. RELEVANTE FEITEN EN GESCHIL

1.
De relevante feiten worden hieronder weergegeven zoals verwoord in het tussenvonnissen van 9 november 2020.
2.
De fiscale administratie heeft bij eiseres een fiscaal onderzoek uitgevoerd inzake de toepassing van de belasting over de toegevoegde waarde voor de periode van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2011. Sinds 1 maart 2000 wordt deze vennootschap geïdentificeerd als btw-belastingplichtige met nummer BE0470.585.404. De opgegeven activiteit is '47252 Detailhandel in dranken in gespecialiseerde winkels, algemeen assortiment' en '46349 Groothandel in dranken algemeen assortiment'.

Dhr. Van Eetvelde Peter en Van Eetvelde Joris zijn de bestuurders van de belastingplichtige.

RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG OOST-VLAANDEREN,
afdeling GENT
FISCAAL – ZESDE BURGERLIJKE KAMER
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 22 MEI 2023

3.

Het fiscaal onderzoek resulteerde in een proces-verbaal van taxatie waarin de verbalisant o.a. stelde te hebben kennis genomen van het proces-verbaal van retentie d.d. 21/03/2014 met betrekking tot de retentie van 4 kasboeken van verzoekster inzake het jaar 2011.

Ook werd kennis genomen van het proces-verbaal van retentie d.d. 3/10/2014 met betrekking tot onder meer de retentie van de verkoopfacturen en uitgaande creditnota's van eiseres met betrekking tot het jaar 2011.

Tevens werd kennis genomen van de kopies uit het gerechtsdossier dat, door het parket van Gent (afdeling Dendermonde), werd aangelegd jegens eiseres en aldaar gekend is onder het nummer GE.781A/32482/14. Hiervoor werd op 02/02/2017 toelating verleend tot inzage en kopie van het gerechtsdossier (aanvraag d.d. 25/01/2017).

4.

De BBI — Inspectie Gent 1 verstuurde op 13 augustus 2018 een vraag om inlichtingen naar eiseres en nam kennis van haar antwoord d.d. 23/08/18.

Op 27 augustus 2018 bracht de BBI — Inspectie Gent 1 een onaangekondigd bezoek aan de maatschappelijke zetel van eiseres. Hiervan werd een proces-verbaal van vaststelling opgesteld d.d. 27/08/2018. Een afschrift werd per aangetekend schrijven verstuurd naar de maatschappelijke zetel van eiseres.

5.

Op 10 september 2018 werd een proces-verbaal opgesteld waarin boeten werden opgelegd voor het weigeren van de toegang tot de beroepslokalen van eiseres alsook het weigeren van voorleggen van gevraagde boekhoudkundige stukken door eiseres. Het origineel proces-verbaal werd op 10 september 2018 verstuurd naar het bevoegde team invordering en een afschrift werd diezelfde dag verstuurd naar de maatschappelijke zetel van eiseres.

Bij brief van 14 september 2018 verklaarde de raadsman van eiseres zich niet akkoord met deze boete. Dit schrijven werd door de BBI — Inspectie Gent 1 beantwoord, per brief van 19 september 2018 verstuurd naar de

**RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG OOST-VLAANDEREN,
afdeling GENT
FISCAAL – ZESDE BURGERLIJKE KAMER
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 22 MEI 2023**

maatschappelijke zetel van eiseres. Een afschrift van dit schrijven werd per e-mail overgemaakt aan haar raadsman op 19 september 2018.

6.

Vanaf 2 oktober 2018 tot 7 november 2018 werden door de BBI – Inspectie Gent 1 diverse vragen om inlichtingen verstuurd naar verschillen klanten van eiseres waarvan al dan niet een antwoord werd bekomen zoals gespecificeerd in het proces-verbaal van taxatie.

Op 22 oktober 2018 werd een vraag om inlichtingen per aangetekend schrijven verstuurd naar eiseres dat op 23 oktober 2018 werd beantwoord via de raadsman van eiseres.

7.

Op 25 oktober 2018 bracht de BBI – Inspectie Gent 1 een bezoek op de maatschappelijke zetel van eiseres waarbij een proces-verbaal van retentie werd opgesteld met betrekking tot de meegenomen stukken. Hiervan werd ter plaatse een kopie overhandigd aan de heer Joris Van Eetvelde en op 26 oktober 2018 werd er tevens een afschrift van dit proces-verbaal naar de maatschappelijke zetel van eiseres aangetekend verstuurd.

8.

Bij toepassing van artikel 84ter W.BTW werd op 3 december 2018 aan eiseres kennis gegeven van de vermoedens van belastingontduiking voor de periode van 1 januari 2011 t.e.m. 31 december 2011.

De verbalisant stelde aangaande deze periode een aantal inbreuken vast op de toepassing van de btw-wetgeving en -reglementering.

Alvorens deze in detail uiteen te zetten, maakte de verbalisant van de fiscale administratie gewag van 2 vorige fiscale controles waaraan eiseres onderworpen werd en waaruit blijkt dat zij, ondanks eerdere controles, taxaties en veroordelingen door de rechtbank wegens dezelfde overtreding, thans opnieuw dezelfde inbreuken beging:

Controle met betrekking tot de periode 1/1/2000 tot en met 31/12/2002

**RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG OOST-VLAANDEREN,
afdeling GENT
FISCAAL – ZESDE BURGERLIJKE KAMER
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 22 MEI 2023**

9.

In 2003 werd door de BBI een btw-controle uitgevoerd voor de periode van 1 januari 2000 tot 31 december 2002. Op 3 februari 2004 werd jegens eiseres een proces-verbaal opgesteld waarin werd vastgesteld dat zij verkoopfacturen opstelde voor de leveringen van vaten bier en diverse andere dranken aan particulieren die ofwel onbekend zijn op het aangeduide adres ofwel de gefactureerde goederen niet hebben besteld noch geleverd hebben gekregen.

Deze vaststellingen waren gebaseerd op bezoeken ter plaatse bij de op de facturen aangeduide personen en op de facturen aangeduide adressen en op de bekentenissen van de bestuurders van eiseres.

Voor deze inbreuken werd overeenkomstig artikel 70 § 2 lid 1 W.BTW een proportionele boete opgelegd van 540.390,00 EUR, met name het wettelijk voorzien maximum van 200% van de op de handeling verschuldigde belasting.

In het vonnis van 10 april 2008 (rolnummer 04/1469/A – stuk 3 van verwerende partij) werd geoordeeld dat door eiseres een systeem met valse facturen was georganiseerd waarbij de op de factuur vermelde goederen niet werden geleverd aan de op de factuur vermelde afnemer (particulier) maar aan een klant-belastingplichtige, uitbater van een café/horeca-zaak waarvan de identiteit niet meer kan achterhaald worden. Door de valse facturen deden deze belastingplichtigen bij eiseres aankopen die zij in hun café/horeca-zaak konden verkopen. Deze werkwijze bood de mogelijkheid om met die aangekochte dranken verkopen te realiseren die niet onder de inkomsten werden geboekt en als zodanig niet aan de btw en de inkomstenbelasting werden onderworpen. De rechtbank vonnistte daarom dat de Belgische Staat met reden geoordeeld heeft dat het haar toegelaten was de maximale wettelijke boete toe te passen. De rechtbank herleidde de boete tot 270.000,00 EUR.

Controle met betrekking tot de periode 1/1/2003 tot en met 31/12/2004

10.

Op 17 januari 2006 werd een fiscale controle aangevat bij eiseres met betrekking tot de periode 1 januari 2003 tot en met 31 december 2004 door de AOIF, Controlecentrum Dendermonde. Op 8 februari 2006 werd een proces-

**RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG OOST-VLAANDEREN,
afdeling GENT
FISCAAL – ZESDE BURGERLIJKE KAMER
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 22 MEI 2023**

verbaal opgesteld waarin de fiscale administratie een geldboete vordert van 35.540,00 EUR (overeenkomstig art. 70§2 W.BTW) wegens het opstellen van facturen waarbij de identiteit van de klant werd vervangen door deze van een derde persoon die niet betrokken was bij de levering.

In het vonnis van 17 november 2008 (rolnummer 06/1969/A — stuk 4 van verwerende partij) werd geoordeeld dat eiseres vanaf haar oprichting in 2000 een systeem heeft opgezet met de uitreiking van valse facturen, waarop de naam van de op de facturen vermelde afnemers (particulieren) niet de werkelijke afnemers waren. Dit werd door eiseres niet betwist. De rechtbank stelde dat er rekening moest worden gehouden met het feit dat door de oplegging van een boete een herhaling in de toekomst wordt vermeden. Zij oordeelde hierbij dat een boete van 35.540,00 EUR onevenredig is en herleidde de boete tot 17.770,00 EUR.

De vastgestelde inbreuken betreffende de onderzochte periode van 1 januari 2011 tot 31 december 2011 zijn omschreven in het proces-verbaal van 6 december 2018 (gekend onder RCIV-nr. 500/2052/40353).

Op 10 december 2018 werd een dwangbevel uitgevaardigd door de fiscale adviseur invordering-ontvanger van het team invordering rechtspersonen Sint-Niklaas 1, dat werd gevisieerd en uitvoerbaar verklaard op 11 december 2018.

Dit dwangbevel werd per aangetekend schrijven ter kennis gebracht aan eiseres op 13 december 2018 (overeenkomstig art. 85 §1 W.BTW).

Eiseres stelde hiertegen verzet in op 21 december 2018 middels tegensprekelijk verzoekschrift. De inleidende zitting vond plaats op 14 januari 2019.

De hiervoor vermelde strafprocedure jegens eiseres en haar bestuurders werd beslecht door het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde zetelend in strafzaken van 18 juni 2019 waarbij o.m. eiseres werd veroordeeld tot een geldboete van 20.000,00 EUR te vermeerderen met de wettelijke opdecimen en met een gewoon uitstel gedurende drie jaar voor de helft van de geldboete (stuk 3 van de stavingsstukken van eiseres).

**RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG OOST-VLAANDEREN,
afdeling GENT
FISCAAL – ZESDE BURGERLIJKE KAMER
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 22 MEI 2023**

De veroordeling betrof fiscale valsheid en gebruik van valse stukken inzake btw en inkomstenbelastingen en de niet-aangifte van inkomsten in de vennootschapsbelasting en de niet-aangifte van verkopen en de erop verschuldigde btw inzake de wetgeving en reglementering van de belasting over de toegevoegde waarde, dit alles met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden. Dit laatste doordat eiseres een wezenlijke en essentiële bijdrage leverde aan een fraudesysteem dat haar professionele klanten toeliet om “in het zwart” te verkopen. De feiten van de tenlasteleggingen hadden betrekking op facturen uitgereikt in 2012, 2013 (één factuur) en 2014 (vijftien facturen steekproefsgewijze).

Eiseres maakt in haar besluiten gewag van de bedrijfsvisitatie van 4 september 2012 op haar maatschappelijke zetel hetgeen zij ook deed in de hiervoor vermelde strafprocedure teneinde uitstel te verkrijgen in afwachting van een uitspraak in de pre-taxatieprocedure die zij tegen deze bedrijfsvisitatie instelde.

De documenten waarop het parket zich baseerde hadden echter geen uitstaans hiermee doordat zij op een andere wijze waren bekomen. Hetzelfde geldt voor de thans betwiste taxatie waarbij de stukken en documenten het voorwerp waren van een retentie in 2014.

Dit blijkt uit het proces-verbaal van taxatie zelf (stuk 1, p. 14) waarin de verbalisant, alvorens zijn taxatie uiteen te zetten, aangeeft op welke documenten hij zich verliet en waar hij deze bekwam.

Niettemin besliste de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent bij eindvonnis van 4 juni 2019 in deze pre-taxatieprocedure (rolnummer 14/3594/A) waarin zij bij tussenvonnis vooreerst een prejudiciële vraag stelde aan het Grondwettelijk Hof, dat de bewijsgaring bij de bedrijfsvisitatie van 4 september 2012 in zijn geheel wettelijk was verlopen (stuk 10 van verwerende partij). Voorheen kwam de strafrechter tot net hetzelfde besluit (stuk 3 van de stavingsstukken van eiseres, 58ste blad). Eiseres liet weten te berusten in dit eindvonnis.

RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG OOST-VLAANDEREN,
afdeling GENT
FISCAAL – ZESDE BURGERLIJKE KAMER
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 22 MEI 2023

11.

Op 21 december 2018 legde eiseres een verzoekschrift neer ter griffie van deze rechtbank om zich te verzetten tegen het dwangbevel d.d. 10 december 2018 met RCIV-nummer 500/2052/40353.

12.

Bij tussenvonnissen van 9 november 2020 werden verschillende vragen gesteld aan het Grondwettelijk Hof.

13.

Na het arrest van 7 oktober 2021 van het Grondwettelijk Hof (Arrest nr. 135/2021) hebben partijen opnieuw conclusies (uitgewisseld en) neergelegd.

IV. BEOORDELING

1. Ontvankelijkheid

Verweerster voert geen redenen aan die tot de onontvankelijkheid van de vordering kunnen leiden. Nu de rechtbank evenmin middelen van onontvankelijkheid, die zij ambtshalve zou moeten opwerpen, vaststelt, is de vordering onontvankelijk.

2. Ten gronde

Algemeen

2.1.

Het voorliggende geschil heeft betrekking op een totaal verschuldigde btw van:

- 173.512,56 EUR (141.665,30 EUR ingevolge hoofdelijkheid + 31.847,26 EUR wegens teruggave btw op basis van ten onrechte uitgereikte creditnota's);
- Een boete overeenkomstig artikel 70 §2 W. BTW (onjuiste vermeldingen facturen): 347.000,00 EUR (met name 173.512,56 EUR x 200%);

RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG OOST-VLAANDEREN,
afdeling GENT
FISCAAL – ZESDE BURGERLIJKE KAMER
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 22 MEI 2023

- Een boete overeenkomstig artikel 70 §1 WBTW (niet voldoen btw): 283.320,00 EUR (met name 141,665,30 EUR x 200%).

Het voorliggende geschil heeft ook betrekking op enkele rechtsvragen inzake de hoofdelijke aansprakelijkheid overeenkomstig artikel 51bis, §4 W.BTW.

2.2.

De rechtbank stelde in haar tussenvonnissen vast dat eiseres enkele prejudiciële vragen wilde stellen aan het Grondwettelijk Hof inzake de hoofdelijke aansprakelijkheid.

De rechtbank stelde toen vast dat beide partijen een verschillende zienswijze hebben inzake de hoofdelijke aansprakelijkheid inzake de btw.

Deze al of niet “onvoorwaardelijke” hoofdelijke aansprakelijkheid beïnvloedt in ruime mate de beslissing van deze rechtbank. Naast deze problematiek is ook het ‘non bis in idem-beginsel’ ter sprake gebracht. De toepassing van dit beginsel zou anders worden toegepast naargelang het betrekking heeft op de inkomstenbelastingen dan wel op btw-gebied. Ook de problematiek van de cumulatie van een administratieve sanctie en een strafrechtelijke sanctie gerelateerd aan eenheid van opzet is een belangrijke rechtsvraag die tot een toetsing noopt aan het gelijkheidsbeginsel.

Daar deze rechtsvragen een grote invloed hebben op de beslechting van btw-geschillen achtte de rechtbank het in de gegeven omstandigheden noodzakelijk om deze vragen te stellen.

2.3.

Volgende prejudiciële vragen werden aan het Grondwettelijk Hof gesteld:

“1) Schendt art. 51bis, §4 W.BTW de artikelen 10, 11 en 172 van de Grondwet en het hierin vervatte evenredigheidsbeginsel nu deze bepaling voorziet in een onvoorwaardelijke algehele aansprakelijkheid en de rechter deze niet kan beoordelen in functie van eenieders bijdrage aan de belastingfraude ?

2) Schendt artikel 51bis, §4 W.BTW het evenredigheidsbeginsel in de zin van de artikelen 10, 11 en 172 van de Grondwet, in de interpretatie dat artikel 51 bis,

RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG OOST-VLAANDEREN,
afdeling GENT
FISCAAL – ZESDE BURGERLIJKE KAMER
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 22 MEI 2023

§4 W.BTW als een strafsanctie in de zin van art. 6.1 EVRM beschouwd moet worden, in die zin dat een leverancier hoofdelijk aansprakelijk is voor de door zijn afnemer ontdoken belastingen, zelfs indien de leverancier geen enkel vermogensvoordeel uit de feiten heeft geput ?

3) Schendt artikel 51bis, §4 W.BTW het evenredigheidsbeginsel doordat de hoofdelijke aansprakelijkheid tevens zou gelden voor leveranciers voor iedere verdere doorverkoop door één van haar afnemers en niet louter voor afnemers in het kader van de bevoorradingsketen ?

4) Schenden de artikelen 70, §1 en §2 W.BTW de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat het non bis in idem-beginsel een andere toepassing vindt inzake inkomstenbelastingen dan in btw, waardoor belastingplichtigen die het voorwerp zijn van een heffing in de inkomstenbelastingen en belastingplichtigen die het voorwerp zijn van een btw-heffing, anders behandeld worden, aangezien het EHRM oordeelt dat het non bis in idem-beginsel van toepassing blijft bij opeenvolgende procedures (arrest van 19 december 2017, Ramda/Frankrijk), daar waar het EHJ bij arresten van 20 maart 2018 (Mend, Garlsson Real Estate SA) aanvaardt dat twee afzonderlijke procedures kunnen worden gevoerd en twee sancties opgelegd kunnen worden, mits voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden ?

5) Schendt art. 29, lid 3 Sv. het evenredigheids- en gelijkheidsbeginsel vastgelegd in art. 10, 11 en 172 van de Grondwet, in de interpretatie dat dit artikel zou toelaten dat een opsplitsing gemaakt wordt tussen feiten die verbonden zijn met elkaar door een eenheid van opzet, waarbij feiten voor één jaar bestuurlijk vervolgd worden en feiten voor een ander jaar strafrechtelijk vervolgd worden, en dit tot gevolg heeft dat aan een rechtsonderhorige in dit geval zowel een administratieve sanctie als een strafrechtelijke sanctie opgelegd wordt, terwijl aan een rechtsonderhorige, voor wie tijdens het in artikel 29, lid 3 Sv. bedoelde overleg besloten wordt om enkel tot strafrechtelijke vervolging over te gaan in het kader van eenheid van opzet, slechts een strafrechtelijke sanctie opgelegd wordt, terwijl dit onderscheid niet gebaseerd is op een redelijke verantwoording ?

6) Schendt artikel 70 § 1 en § 2 W.BTW het evenredigheidsbeginsel en gelijkheidsbeginsel door een zelfde straf te bepalen voor het geval iemand btw

RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG OOST-VLAANDEREN,
afdeling GENT
FISCAAL – ZESDE BURGERLIJKE KAMER
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 22 MEI 2023

niet betaalt als voor de degene die wel de btw betaalt maar verkeerde facturen opstelt ?

7) Schendt artikel 70, §1 W.BTW het gelijkheidsbeginsel en inherent hieraan het evenredigheidsbeginsel en artikel 1 van het eerste protocol bij het EVRM doordat een boete wordt opgelegd van 200 % wat ontegensprekelijk meer is dan de btw die men wil recupereren ?”

2.4.

In haar arrest van 7 oktober 2021 heeft het Grondwettelijk Hof (Arrest nr. 135/2021) geoordeeld dat:

“

- *De eerste, de tweede, de derde en de vierde prejudiciële vraag zijn niet ontvankelijk.*
- *Artikel 29, derde lid, van het Wetboek van strafvordering schendt de artikelen 10, 11 en 172 van de Grondwet niet.*
- *Artikel 70, §§ 1 en 2, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.*
- *Artikel 70, § 1, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde schendt niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.”*

2.5.

Eiseres werpt op dat overeenkomstig de rechtspraak van het Europees Hof van Justitie, niemand onvoorwaardelijk aansprakelijk kan gehouden zijn voor iemand anders fraude. Dergelijke onvoorwaardelijke aansprakelijkheid gaat verder dan hetgeen nodig is om de rechten van de schatkist te vrijwaren en belastingfraude te bestrijden (zie HvJ 21/12/2011, HvJ 11/05/2006 en andere rechtspraak waarin in deze arresten naar verwezen wordt, stuk 4 bundel eisende partij). Hierdoor wordt het evenredigheidsbeginsel geschonden.

RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG OOST-VLAANDEREN,
afdeling GENT
FISCAAL – ZESDE BURGERLIJKE KAMER
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 22 MEI 2023

2.6.

Art. 51bis, §4 W.BTW houdt nochtans dezelfde onvoorwaardelijke aansprakelijkheid in en zou aldus strijdig kunnen zijn met het evenredigheidsbeginsel en/of het neutraliteitsbeginsel inzake btw. Een antwoord op deze vraag is van belang om te kunnen oordelen of eiseres al of niet gehouden is tot betaling van de ontdoken belastingen.

2.7.

Deze al of niet “onvoorwaardelijke” hoofdelijke aansprakelijkheid beïnvloedt in ruime mate de beslissing van deze rechtbank. Naast deze problematiek is ook het ‘non bis in idem-beginsel’ ter sprake gebracht. De toepassing van dit beginsel zou anders worden toegepast naargelang het betrekking heeft op de inkomstenbelastingen dan wel op btw-gebied. Ook de problematiek van de cumulatie van een administratieve sanctie en een strafrechtelijke sanctie gerelateerd aan eenheid van opzet is een belangrijke rechtsvraag die tot een toetsing noopt aan de algemene beginselen van het EU recht.

Het non bis in idem-beginsel betreft een algemeen rechtsbeginsel, ingevolge waarvan een tweede strafrechtelijke berechting is uitgesloten van dezelfde persoon voor dezelfde feiten, na een eerste definitieve berechting met een strafrechtelijk karakter. Dit algemeen rechtsbeginsel wordt gewaarborgd door artikel 14.7 van het BUP-verdrag, artikel 4.1 van het 7de aanvullend protocol bij het EVRM en artikel 50 van het Europees Handvest.

2.8.

Daar deze rechtsvragen een grote invloed hebben op de beslechting van btw-geschillen acht de rechtbank het in de gegeven omstandigheden noodzakelijk om deze vragen te stellen aan het Europees Hof van Justitie.

2.9.

Vandaar dat de rechtbank de hiernavolgende prejudiciële vragen stelt aan het Europees Hof van Justitie.

OM DEZE REDENEN,
BESLIST DE RECHTBANK, recht doende op tegenspraak,

RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG OOST-VLAANDEREN,
afdeling GENT
FISCAAL – ZESDE BURGERLIJKE KAMER
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 22 MEI 2023

Met inachtneming van de artikelen 2 en 37 van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken;

Alvorens verder recht te doen, aan het Europees Hof van Justitie volgende prejudiciële vragen te stellen:

“

- 1) *Schendt art. 51 bis, §4 WBTW artikel 205 RI; 2006/112 jo het evenredigheidsbeginsel nu deze bepaling voorziet in een onvoorwaardelijke algehele aansprakelijkheid en de rechter deze niet kan beoordelen in functie van eenieders bijdrage aan de belastingfraude ?*
- 2) *Schendt art. 51bis § 4 WBTW art. 205 van de Richtlijn 2006/112 betreffende het gemeenschappelijk stelsel van de btw, in samenhang met het neutraliteitsbeginsel inzake btw, indien deze bepaling aldus moet geïnterpreteerd worden dat men hoofdelijk gehouden is de btw in plaats van de wettelijke schuldenaar te voldoen, zonder dat rekening moet gehouden worden met de aftrek van btw die de wettelijke schuldenaar kan uitoefenen ?*
- 3) *Moet artikel 50 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie aldus worden uitgelegd in die zin dat het zich niet verzet tegen een nationale regeling die een cumulatie van (administratieve en strafrechtelijke) sancties van strafrechtelijke aard die uit verschillende procedures voortvloeien, toelaat, voor feiten die materieel dezelfde zijn, doch die hebben plaatsgevonden in opeenvolgende jaren (maar die op strafrechtelijk gebied beschouwd zouden worden als een voortgezet misdrijf met eenheid van opzet), en waarbij de feiten voor één jaar bestuurlijk vervolgd worden en de feiten voor een ander jaar strafrechtelijk vervolgd worden? Worden deze feiten niet beschouwd als onlosmakelijk met elkaar verbonden, omdat ze in opeenvolgende jaren hebben plaatsgevonden?*
- 4) *Moet artikel 50 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie aldus worden uitgelegd in die zin dat het zich niet verzet tegen een*

RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG OOST-VLAANDEREN,
afdeling GENT
FISCAAL – ZESDE BURGERLIJKE KAMER
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 22 MEI 2023

nationale regeling op grond waarvan ten aanzien van een persoon een procedure tot oplegging van een administratieve geldboete van strafrechtelijke aard kan worden ingesteld wegens feiten, waarvoor hij reeds onherroepelijk strafrechtelijk is veroordeeld, waarbij beide procedures volledig onafhankelijk van elkaar worden gevoerd, en de enige waarborg dat de zwaarte van het geheel van de opgelegde sancties strookt met de ernst van de betrokken inbreuk, bestaat in het feit dat de fiscale rechter ten gronde een evenredigheidstoetsing kan doorvoeren, terwijl de nationale regeling hieromtrent geen regels voorziet en evenmin regels voorziet die de administratieve overheid toelaten rekening te houden met de reeds opgelegde strafrechtelijke sanctie?"

Vraagt de griffier om dit vonnis over te maken aan het Europees Hof van Justitie.

Verwijst de zaak naar de bijzondere rol en houdt de uitspraak over de gerechtskosten inmiddels aan.

Aldus gewezen en uitgesproken in openbare terechtzitting door de zesde burgerlijke kamer van de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent, op maandag 22 mei 2023, waar aanwezig waren :

- Thierry Loquet, rechter, voorzitter van deze kamer,
- Twiggy De Zutter, griffier.

T. DE ZUTTER

T. LOQUET